

SAVAITEJE

Rašo V.

I prasidėjusius naujus metus daugelis pasižiūrėjo per savo kišenės teleskopą: bus ekonominė krizė, ar ne. Daugelio rimtų ekonomistų pažiūra yra ta, kad Amerika, lyg smarkiai išibėgęs bėgikas, truputį savo bėgį prilaikys, bet smarkiai bėgti nesustos. Dieve, duok!

Prelatas Pr. M. Juras vėl padarė gražų ir girtiną darbą, išleisdamas Lawrence, Mass. Šv. Pranciškaus parapijos 50 metų jubiliejui paminėti 416 puslapių knygą. Ši parapija, galima sakyti, tipinga Amerikos lietuviams. Kiekviena lietuvių parapija svetimame krašte, yra, taip sakant, Lietuvos valstiečių iš tėvynės atsivežtoji šventosios, pamaldžios Lietuvos dalelė. Ir šiai dalelei Lawrence teko pergyventi veik viską, ką visos parapijos pergyveno: pradžioje gerų kunigų stoka, mažą parapijonų skaičių, jų nesantaiką, materializmo pasaulėžiūros puolimą, taip vadinamos "tautinės bažnyčios" kurią Balutis vadino, nei tautine, nei bažnyčia) smūgį, ekonomines krizes. Bet šventosios pamaldžios Lietuvos dalelė nepalūžo.

Šią knygą reikia dar pagirti tuo, kad ji dviemis kalbomis: lietuvių ir anglų. Tokiu būdu ji labai tinka Amerikos lietuviams: senimui, kuris paskaito lietuviškai, ir jaunimui, kuris teskaito angliškai. Ją parašė istorikas ir "Darbininko" redaktorius, Simas Suziedelis. Anglų tekstą parūpino tėvas salezietis, prof. A. Bružas. Joje įdėta 200 paveikslų.

Lietuvių vardas amerikonių spaudoje šiandien ne toks retas svečias, koku būdavo 30 - 40 metų atgal. Pavyzdžiui, Associated Press po visą Ameriką išsiuntinėjo advokato K. Jurgėlos paveikslą, parodantį jį kaip tulkį - vertėją Kongreso komisijai, kuri Čikagoje klausinėjo bolševikų teroro Lietuvoje liudininkus. Greta parodyta ir liudininkas lietuvis, tik juodai apsimaskavęs, nės Maskva jo gimines nepaglostytų, jei žinotų kas jis.

O tik prieš Kalėdas daugelis amerikonių laikraščių idėjo žinią iš Baltimorės, kad prelatas Mendelis išvijęs Kalėdų Dieduką iš savo pradinės mokyklos, nes, sako, vaikai tuojau pastebė, kad tokio Dieduko tikrenybėje nėra. Kadangi ir Maskvoje Kalėdų Diedukas ne madoje, tai prelatas nelabai kokioje draugijoje. New Yorko Times gi praneša apie jauną, 25 metų lietuvių, keturį vaikų motiną, Vandą Bakanauskienę, laimėjusią geriausio kepimo dovaną iš Public Service Electric and Gas kompanijos, Pater-son, N. J. Ji nurūgė vienoliakį kitų šeimininkų, iškepdama "baltakepurį tortą", (keikšą). Gavo dovanų gazo pečių.

Ypatingai daug žinių apie pasižymėjusius Amerikos lietuvius (daugiausia mūsų

Nr. 3 WORCESTER, MASS., Sausio (Jan.) 22, 1954 Vol. XXXVI

BERLYNO KONFERENCIJA IVYKS

Pagaliau susitarta, kad 1954 m. sausio mėn. 25 d. Berlyne 4 didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministrų konferencija įvyks pirmą savaitę posėdžiaus vakarinėje zonoje, antrą rytinėje, trečią vėl vakarinėje. O toliau susitars jau patys ministrai. Tai toks r. s. pasiūlymas ir buvo priimtas.

Washington mažai tikima, kad Berlyno konferencijoje pasisektų sujungti Vokietiją ir pasirašytų taikos sutartį su Austrija.

Londonas reiškia, kad Berlyno derybose Vakarai nepaaukos Europinio saugumo bendruomenės.

Paryžiuje nepatenkinti, kad Amerika remia Vokietiją, kad grąšina Prancūzijai, kad prancūzams Karas Indokinijoje nesiseka. Jų noras Vokietijos ap-

ginklavimą nudelsti tolimesniam laikui.

Vokietija — jos vyriausybė nusprendė savo nusistatymo nekeisti ir reikalauti bendrų visos Vokietijos rinkimų, kurie duotų parlamentą konstitucijai parengti ir sudaryti bendrą vyriausybę.

Maskva. — Kovos prieš europinio saugumo bendruomenę, kad rusai savo nusistatymo dėl Vokietijos nepakeitė, kad bus priešingi bendriems ir laisviems rinkimams Vokietijoje. Jie varis propoganda, kad Bonnos vyriausybė siekia ir nori pagrobti rytinę Vokietiją. Rusai reikalauja, kad būtų sušaukta 5 konferencija, į kurią jau būtų pakviesta komunistinė Kinija.

467,500 Daugiau Bedarbių

WASHINGTON, D. C. — Vyriausybė pranešė, kad 467,500 darbininkų prisirašė prie nedarbo pašalpos gaunančių sąrašo laike šio mėnesio pirmos savaitės, kuri baigiasi sausio 9-tą. Tai didžiausias skaičius po rugpjūčio 1945 metų, kada antrasis pasaulinis karas baigėsi.

Darbo Departamento Darbo Apdraudos Skyrius sakė, kad 1,816,000 darbininkų gavo nedarbo pašalpas įvairiose valstybėse laike sausio mėnesio pirmos savaitės. Šis skyrius apskaitliavo, kad gali būti virš 2,000,000 bedarbių dabartiniu laiku. Gruodžio mėnesį, buvo 1,850,000 nedirbančių.

Derybos Taip - Bet Saugumas Pirmoje Eilėje

Nors anglų parlamente šiomis dienomis daug buvo kalbama apie galimumus bandyti su sovietais vesti derybas, tačiau kartu buvo pabrėžiamas būtinas reikalas toliau stiprinti vakariečių karines pajėgas. Ir ministras pirmininkas Churchillis ir užsienio reikalų ministras Edenas ragino kuo, greičiau sudaryti Europos gynybos sutartį. Vakariečių nuomone, juo vakarų pajėgos bus stipresnės, juo labiau Maskva bus verčiama nusileisti, jei tikrai prieitų prie kurių nors derybų. Tačiau vargu ar Maskvos nuolaidoms galima tikėti.

jaunimą) duoda mėnesius anglų kalba leidžiamas tėvų marijonų žurnalas "The Marian". Čia kiekvieną mėnesį galima rasti apie 2 ir 3 puslapius tokių žinių.

Griežtėja Kova Su Komunistais

JAV Administracija imasi griežtesniu priemonių kovai su komunistuojančiais ir komunistais, esančiais JAV. Kongresui jau yra įteikta net du įstatymo projektai: vienu siūloma atimti pilietybę nuteistiems už kurstyti jėga pakeisti režimą, o antruoju siūlomos padidinti bausmės tiems, kurie slepia teismo ar policijos ieškomus komunistus ir panašius gaivalus. Prašoma leisti laikyti įrodamąją medžiagą net telefonu nugarstus pasikalbėjimus šnipinėjimo ir kitokios subversyvinės veiklos byloje.

Reikia tikėtis, kad komunistai bus griežčiau ir veiksmingiau sutvarkyti.

Miršta

Rumunijos radija pranešė, kad po trumpos, bet skaudžios ligos miręs Rumunijos katalikų arkivyskupas Aleksandras Cisar, 73 metų sulaukęs.

Vatikano žiniomis, Arkiv. Cisar buvo areštuotas pirmiau už Vengrijos kardinolą Mindszenty, kad jis ir dar 4 Rumunijos vyskupai nuo 1949 metų nebeina pareigų, nes jie arba kalėjime, arba ištremti, arba kitaip nuo pareigų pašalinti. Dabar, kada Rumunijos radija praneša apie skaudžią mirtį arkiv. Cisar, tai kiekvienam jau suprantama tie komunistų metodai ir nukankinimai.

JAPONAI TRAUKIA TRUMANĄ Į TEISMĄ

11 japonų advokatų skelbia, kad jie trauks į teismą buvusį Amerikos prezidentą Trumaną ir Amerikos vyriausybę už pavartojimą atominių bombų Hirošimoje ir Nagasaki miestuose karui einant prie galo. Advokatai sako, kad Amerika turės atlyginti už kiekvieną atominių bombų užmuštą ar sužalotą žmogų. Į kokį teismą tie advokatai kreipsis, pranešimas nesako.

Massachusetts Ineigu Mokesčiai Sumažinti 25%

BOSTON, Mass. — Gubernatorius Herter pasirašė įstatymus savo pasiūlymą 25% sumažinimui normališku valstybės taksų mokesčių. Gubernatorius pasirašė bilij kelias minutes po senato priėmimo to biliaus vienbalsiai ir perdavimo tiesiog jam. Taksų sumažinimas palies 1953 metų ineigas, kurie turi būt sumokėti prieš balandžio m. 15-tą dieną. Kaip tik gubernatorius pasirašė bilij, tuojau ir įėjo galėn. Taksų sumažinimo įstatymas priimtas, tik tai dvi savaites po to, kada gubernatorius Herter davė pasiūlymą. Paaškinimai kaip išsikaiciuoti taksų sumažinimą bus pasiūsta sykiu su valstybės ineigų mokesčių blankomis laike vasario mėnesio pirmos savaitės.

GUBERNATORIUS CHRISTIAN A. HERTER pasirašo proklamaciją paminėjimui sausio 17 iki 23-čios, kaipo Massachusetts Aštuntą Metinę Spaudos Savaitę. Salia gubernatoriaus sėdi Herbert L. Borden spaudos komiteto pirmininkas; stovi, Albert A. Richards, N. E. Printing Supply Salesmen's Guild; Charles J. Gushee Printers Societp; Harry M. Founce, oston Club of Printing House Cratsmen; Arthur T. Howard, Graphic Arts Institute of N. E.; Albert Wain, Boston Litho Club; A. Brandlee Emmons, Bookbuilders of Boston.

L. Berijos Mirtis Senai Pramatyta

Užsienyje pasklydo žinios, kad Stalinas palikęs slapta politinį testamentą, kuri įgavęs prieš mirtį savo artimiausiam bendradarbiui Malenkoviui ir palinkėjęs užimti pirmojo vietą. Testamente įspėjęs daboti L. Beriją, kuris veržis užimti Sov. Rusijoje pirmąją vietą, kad Stalinas tik vienas galėjęs jį — Beriją suvaldyti ir sutramdyti jo ambicijas ir atkaklymą besiveržiant ir pirmąją vietą. Todėl savo testamente ir pataręs geriau Beriją likviduoti, kad nekiltų vidaus kovos, kurios pakenktų Sovietų Rusijos režimui.

Malenkovas užtesė likvidavimą Berijos, nes pirmon eilėn turėjęs išsiaiškinti su raudonosios armijos vadovybe ir gauti jų pritarimą. Tik tą gavęs, Beriją ir likvidavęs.

Voice of Amerika

Sen. McCarthy vadovaujama komisija sukėlė audrą prieš "Voice of Amerika". Esą, prognoze laugiau kalbama apie komunistus ir kairiųjų grupių interesus, o ne Valstybės. Klausantis pranešimų ir kalbų "Voice of Amerika" atrodo, kad girdima Maskvos balsas. Jau pakviesti inžinieriai ištirti dalykus ir liudininkai apklausinėjami prieš uždarų durų.

SOVIETAI ALINA LENKIJA

Lenkija, kurią "išlaisvino" sovietai, pergyvena didelius ūkiškus sunkumus. Tiesa, Varšuvoje pastatytose namuose privilegijuoti komunistai gauna kambarius, tačiau jie neturi kuo tuos namus apstatyti. Naujuose pastatuose dažnai trūksta elektros, vandens ir neretai kūro, nors lenkai anglis išveža į Rusiją.

Mokytojai skundžiasi, kad šalia ne vien savo butuose, bet ir daugelio mokyklų patalpose nepakuriamos.

Nepasitenkinimas užtinkamas visoje Lenkijoje. Lenkijos sostinėje atremontuota tik penktadalis namų sekant numatytą planą. Iš Lenkijos pasiekia D. Britaniją laiški tvirtina, kad Lenkijoje sunku gauti plytų, cemento ar kitų statybinių medžiagų. Sovietinis agentas — vadinamasis Lenkijos ministras pirmininkas Boleslovas Bierut miestams žadėjo statybinių medžiagų, kurios jų iki šio laiko nepristatytos.

Lenkijoje nuolat giriamasi, kad vyriausybė pagal "planą" gamina rūbus ir apavą, skirtus krašto gyventojams. Rūbai ir avalynė taip blogai pagaminti, jog jų nemaža dalis buvo sunaikinta žmonės suvargę ir apiplyšę, nes rūbai veik neperkami iš jų uždarbių.

Tuos faktus patvirtina Prancūzijos parlamento nariai, neseniai lankęsi Lenkijoje. Atstovas Verneuil rašo: "Gatvėse liūdnas vaizdas. Gyventojai pra-

radę betkurį susidomėjimą pašaliečiais. Nė vienas praeivis nestabtelė pasižiūrėti į pravažiuojantį prabanginį automobilį, kurių taip reta net Varšuvoje. Krautinės tuščios. Turgavys mažai prekių patevzama. Ten tegalima pirkti dirbtinių gėlių ir obuolių. Visi valstybinių įstaių duomenys yra slepiami.

Apmokyty darbininkų atlyginimas Varšuvoje svyruoja tarp 1.500 ir 2.000 zlotų. Išimtanais atvejais atilginimais siekia 5.000 zlotų. Gi iš dviejų tūkstančių zlotų tegalima pusbadžiu gyventi ir skudurais apsirengti."

Kiekvienas gali įsivaizduoti tą žiauriausią tiesą, jei bus pasakyta, kad suknelė kaštuoja tarp 800 ir 1.400 zlotų, batų pora apie 1.000 zlotų. Maistas taip pat nepaprastai brangūs. Bulvių kg. — 10 zlotų, mėsos — 30 zl., o sviesto — 60 zlotų. Nereikia stebėtis, kad gyventojai atrodo išbadėję. Visai kitaip atrodo komunistiniai pareigūnai, kurie turi teisę naudotis valstybės išlaikomomis ypatin-gomis krautuvėmis.

GUARANTY BANK & TRUST CO.

WORCESTER, MASSACHUSETTS
SERVING ALL YOUR BANKING REQUIREMENTS
AT 3 CONVENIENT LOCATIONS
Main Office: SLATER BUILDING, Main St. at Elm
Drive-In Branch Drive-In Branch
Commercial St. at Central Park Ave. at Webster Sq.
Member: Federal Deposit Insurance Corporation

"Krikštynos"

Įvyko pirmos "krikštynos" JAV atominė energija varomo pavandeninio laivo Nautilus. Šampano butelį sudaužė į Nautilo nosį prezid. Eisenhowerio žmona ponja Eisenhower.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

Kaip Sudaryti Tremtiniams Garantijas Atvykti į JAV Pagal Naują Specialų Imigracijos Įstatymą - Public Law 203.

Valstybės Departamentas išleido taisykles ir garantijų formas, kurias Amerikos piliečiai turi užpildyti, norėdami atsikviesti į Ameriką tremtinius.

Garantijų formos yra dviejų kategorijų:

Pirmosios kategorijos formos taikomos konkrečiai numatytiems tremtiniams; antrosios kategorijos formos vartoja tie garantijų sudarytojai, kurie neturi konkretaus kandidato, bet paveda tarpininkams Europoje parinkti jiems tremtinius pagal sudarytą garantiją.

Mūsų visuomenės daugiausia suinteresuota pirmąja garantijų kategorija, todėl smulkiau ją išnagrinėsime:

Pirmosios kategorijos garantijų formos yra dviejų rūšių.

1. Forma DSR — 1 (Assurance by an individual sponsor for named alien) naudotina, kai daugiau kaip pats asmuo garantuoja ir darbą ir butą bei ima atsakomybę už kviečiamą asmenį, kad jis netaps visuomenės našta.

2. Forma DSR — 2 (Assurance by more than one sponsor for named alien) naudotina, kai daugiau kaip vienas asmuo sudaro garantiją, pvz., vienas asmuo garantuoja darbą, kitas butą, o trečias ima atsakomybę už kviečiamą asmenį.

Garantijų nereikia patvirtinti pas notarą, tačiau kiekvienos garantijos būtinai reikia pridėti sekančius dokumentus:

1) vietos darbo įstaigos (Local office of the State Employment Service) pažymėjimą, dviejuose egzemplioriuose, kuriame darbo įstaiga pateikia tyrimo duomenis ir savo rekomendacijas dėl nurodyto darbo autentiškumo ir tikrumo;

2) pažymėjimą (egzempliorių) iš valstybės ar vietos viešos agentūros (State or local public agency), kuri liudija, apie galimumus gauti butą, arba, kai nėra tokios agentūros, pripažintos savanoriškos organizacijos (voluntary agency), arba bent 3 nesuinteresuotų tos apylinkės piliečių laiškus, kurie tai patvirtintų;

3) jeigu garantijos davėjas dirba, pažymėjimą (1

egzempliorių) iš darbdavio (pageidaujama ant juodo, blanko), kuriame būtų nurodyta: nuo kada dirba, darbo pobūdis, mokamas atlyginimas, ir ar darbas neriboto, pastovaus ar laikino pobūdžio. Jei garantijos davėjas yra pats darbdavys, tai jis turi pridėti vieną egzempliorių paskutinės mokėsių mokėjimo formos (income tax return) arba komercinio vertinimo raportą;

4) pažymėjimą (1 egzempliorių) iš banko ar kitos finansinės institucijos, kuriame garantijos davėjas laiko savo santaupas, nurodantį kada sąskaita buvo atidaryta, kiek įnešta paskutiniaisiais metais pinigų ir dabartinį balansą.

Garantijos davėjas, naudodamasis forma DSR — 1, pats vienas parūpina ir pristato visus aukščiau išvardintus pažymėjimus.

Garantijos davėjai, pildydami bendrai forma DSR-2, parūpina dokumentus šia tvarka:

1) darbo garantuotojas pristato pažymėjimą iš darbdavio (State Employment Service);

2) buto garantuotojas pristato pažymėjimus iš aukščiau išvardintų įstaigų ar asmenų apie galimumą gauti butą;

3) garantuotojas, kad kviečiamasis netaps visuomenės našta, pristato pažymėjimą iš savo darbovietės ir banko.

Garantijų formų galima gauti iš

Visa Office of the Department of State, Washington 25, D. C., arba

District Office of the Immigration and Naturalization Service, arba iš pripažintų organizacijų, kurios rūpinasi svetimšalių imigracija, įkurdinimu ir šalpa.

Kiekviena garantija sudaroma keturiuose egzemplioriuose, kurių originalas ir du pasirašyti nuorašai siunčiami tiesiog į Washingtoną sekančiu adresu:

Director, Visa Office, Department of State, Washington 25, D. C.

Ketvirtą garantijos nuorašą davėjas pasilaiko savo žiniai.

BALFo centras

Didžiojo New Yorke 1953 metų BALFo Vajaus Komitetas ir Visuomenės Atstovai Vajaus Užbaigtuviniame susirinkime:

Iš kairės į dešinę: A. Reventas, Kun. A. Račkauskas, J. Dagys, A. Sodaitis, J. Valakas,

Butkus, Jonas Januškevičius, J. Ginkus, L. Dymša, V. Alksnis, inž. Pr. Kunigėlis, Komiteto pirm. Kun. Dr. Sr. Valiušaitis, J. Brundza, A. Visminas, žurnalistė S. Narkelunaitė, BALFo centro išdininkas A. S. Trečiokas ir V. Kulpavičius.

Roma, Italija

Naujųjų metų proga Italijos radiofonas lietuviškų transliacijų programoj perdavė Italijos Respublikos Prezidento Einaudi atsisaukimo vertimą. Po to Lietuvos Diplomatinijos Šefas S. Lozoraitis kalbėjo į lietuvių krašte ir užsieny. Programa buvo užbaigta Lietuvių...

S. Lozoraitis pateikė naujųjų metų sveikinimus Lietuvos diplomatų vardu, kurie eidami savo įgaliojimais atstovauti Lietuvos valstybę ir lietuvių tautos interesus, ištikimai dirba Lietuvos laisvei grąžinti. Jis pažymėjo, kad dar nėra visų psichologinių ir politinių sąlygų tam, kad civilizotasis pasaulis trumpu laiku išstumtų sovietus iš jų okupuotųjų kraštų. Tačiau Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, kurio trokšta ir siekia lietuvių tauta, yra realus politinis tikslas, kuris priklauso prie didžiųjų pasaulio sutvarkymo problemų.

Tai patvirtina pastovus Jungtinių Amerikos Valstybių nusistatymas, kurį pastaruoju laiku pakartotinai išreiškė Prezidentas Eisenhower'is ir Užsienio Reikalų Ministeris Dulles, aiškiai...

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Popiežius Pijus XII priėmė privačioj audiencijoj Lietuvos Pasiuntinį prie Švento Sosto Ministerį Girdvainį, kuris Jo Šventenybei pateikė Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų linkėjimus. Ministeris Girdvainis buvo lydimas Pasiuntinybės sekretoriaus Lozoraičio Jr. Audiencijos metu Lietuvos Pasiuntinys painformavo Popiežių apie Lietuvos reikalus ir padėtį krašte. Šventasis Tėvas gyvai interesavosi žiniomis apie Lietuvą ir suteikė Lietuvių Tautai Apaštališkąjį Palaiminimą linkėdamas lietuviams išsivermės ir krikščioniškos kantrybės, išlaikant savo religinius ir tautinius idealus.

ir drąsiai pasisakydami už grąžinimą nepriklausomybės Lietuvai ir kitiems okupuotiems kraštams. Dulles'o pareiškimas, kad Amerikos vyriausybė žiūri į derybų stalą kaip į vietą savo principams įvykdyti, o ne kaip į vietą nuo jų atsikvilti, — paliks tarptautinių santykių istorijoj kaip vienas kilniausių politikos formulavimų.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Popiežius Pijus XII priėmė privačioj audiencijoj Lietuvos Pasiuntinį prie Švento Sosto Ministerį Girdvainį, kuris Jo Šventenybei pateikė Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų linkėjimus. Ministeris Girdvainis buvo lydimas Pasiuntinybės sekretoriaus Lozoraičio Jr. Audiencijos metu Lietuvos Pasiuntinys painformavo Popiežių apie Lietuvos reikalus ir padėtį krašte. Šventasis Tėvas gyvai interesavosi žiniomis apie Lietuvą ir suteikė Lietuvių Tautai Apaštališkąjį Palaiminimą linkėdamas lietuviams išsivermės ir krikščioniškos kantrybės, išlaikant savo religinius ir tautinius idealus.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

ir drąsiai pasisakydami už grąžinimą nepriklausomybės Lietuvai ir kitiems okupuotiems kraštams. Dulles'o pareiškimas, kad Amerikos vyriausybė žiūri į derybų stalą kaip į vietą savo principams įvykdyti, o ne kaip į vietą nuo jų atsikvilti, — paliks tarptautinių santykių istorijoj kaip vienas kilniausių politikos formulavimų.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Popiežius Pijus XII priėmė privačioj audiencijoj Lietuvos Pasiuntinį prie Švento Sosto Ministerį Girdvainį, kuris Jo Šventenybei pateikė Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų linkėjimus. Ministeris Girdvainis buvo lydimas Pasiuntinybės sekretoriaus Lozoraičio Jr. Audiencijos metu Lietuvos Pasiuntinys painformavo Popiežių apie Lietuvos reikalus ir padėtį krašte. Šventasis Tėvas gyvai interesavosi žiniomis apie Lietuvą ir suteikė Lietuvių Tautai Apaštališkąjį Palaiminimą linkėdamas lietuviams išsivermės ir krikščioniškos kantrybės, išlaikant savo religinius ir tautinius idealus.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

Lietuvos laisvė nėra svaionė, bet politinis tikslas, kurs gali būti pasiektas ir bus pasiektas.

BOSTON, MASS.

Me'nis Dalt kos Amerikos Draugjos Susirinkimas

Naujos Anglijos Baltikos Amerikos draugija laikys savo metinį susirinkimą, sekmadienį, sausio 24-tą, 3-čią val. po pietų. Laikės susirinkimo kalbės ponas Pauline Gardescu, kuri kalbės apie "Naują Tremtinių Aktą ir Naujus Imigracijos Įstatymus."

Nominacijų komitetas išduos raportą, ir valdyba bus išrinkta 1954 metams. Valdybos ir komitetų nariai išduos metinius raportus. Bus kiti svarbūs svarstymai. Nariai malonėkite atsilankyti ir atsivesti savo draugus.

Ernest Spigulis
Laikas Prez.

SKAITYKIT

IR PLATINKIT

"AMERIKOS LIETUVI"

GLASGOW, ŠKOTIJA

Dvi gražios filmos, ir potviniai

Sekmadienį, 13 d. gruod. Glasgow'o lietuvių Blaivybės Dr-jos svetainėje, buvo parodytos dvi gražios, skirtingos filmos, būtent: —

Didžiojo Šeštadienio liturginės šventinimo apeigos, Strathaven katalikų bažnyčioje ir Kelionė Romon ir gryžimas namon. Sias filmas parodė gerb. Dr. A. Bancevičius, atvykęs iš Strathaven, Lanarkshire, kur jis turi savo ofisą ir gana gražią vilą ten įsigijęs. Šias abi filmas gerb. Dr. pats ir nufilmavo, kai jis lankėsi Romoje ir kitose vietose su savo automobiliu. Visas pelnas surinktas iš publikos už įžangą į svetainę šias filmas pamatyti, paskirta parapijinei lietuvių Šv. Kazimiero Dr-jai, kuri išlaiko dabartiniu laiku du lietuvius kunigus Škotijoje, nes iš mėnesinių narių duoklių, dviem kunigam pragyvenimą, jau yra sunku sudaryti. Prisieina panaudoti ir visus kitus įeigų šaltinius. Žinoma, čia daug pelno ir nebebuvo, nes kadangi buvo sekmadienis, — tai įžangai tebuvo paskirta vien tik sidabrinė auka. Žmonių šias filmas pamatyti prisirinko gana daug. Abi filmos, ypatingai antroji "Kelionė į Romą ir atgal", buvo gana įdomios pamatyti. Publiką buvo gana patenkinta ir giliai dėkinga gerb. Dr. A. Bancevičiui už šių filmų parodomą.

Lapkritis, o ypatingai gruodis mėnesiai, jau ir taip buvo gana lietingi, tačiau jau 3 d. gruodžio, kaip pradėjo gana smarkiai lyti, —

Atrodo, kad oro permainingos, ir šią žiemą bus tokios tankios ir staigios, kaip vasarą ir šį rudenį, kad buvo. O tai labiausiai kankina silpnos sveikatos žmones.

tai be jokios pertraukos išlijo lygiai 24 valandas laiko! Daugely Škotijos vietų, kur yra lygumos arba teka upės, — pasidarė tik platūs vandens ežerai. Upių pakraščiai, visur buvo vandeniui užlieti. Vargas buvo tiems žemėms žmonėms, kurie žemose vietose, arba arti upių, turėjo savo namus pasistatę: — Tie visi namai, per kurį laiką buvo vandeniui apsemti. Apie nuostolius, — jau nebėra ką ir kalbėti. Dar reikėjo antrų 24 valandų laiko tokio lietaus, — tai ir didžiulio Glasgow miesto, penkta ar šešta dalis, jau būtų buvusi vandeniui apsemta, nes 4 d. gruodžio, 6 val. ryto, iš Clyde upės vanduo per pylimą, pradėjo eiti į Richmond parką. Pietinėje miesto daly. Labai retai kas teatsimena, kad kuomet per 30 ar 40 metų, upė Clyde, taip būtų buvusi vandeniui kaupinai perpildyta, kaip dabar kad buvo. Dabar, praėjus tam baisiam lietuvi, suprantama, ir vanduo nuslūgo. Tačiau kai kuriose vietose, upės pakraščių takais, dar ir dabar, kaip reikiant nebegalima vaikščioti, nes jie yra įvairiais purvais užnešti.

Dabar pasibaigus Šv. Kalėdoms ir Naujiems Metams pradėjo gana smarkiai šalėti. Gali būti, kad ir sniego prisnigs, nes Glasgow'e šią žiemą mes jo dar nematėme.

J. Butkevičius

LIETUVIŠKI SALDAINIAI

RŪTA, 522 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Apart savo pirmųjų, jau išleido į rinką kelias naujas rūšies saldainių naujame ipakavime.

Be to, RŪTOJE galima gauti vietinės gamybos pigių rūšių, įvyniotų į popieriukus su įvairių skonių vaisiniais ir medaus įdarais. Taip pat importuotų iš Europos.

Visų rūšių saldainiai gaunami lietuviškose krautuvėse ir pas vietos esamus atstovus visoje Amerikoje.

TEGUL Skiriu Savo Sesutei

1901 - VALERIJA - 1953

Tegul vėjas glamonėja kapą
Supiltą taip toli nuo tėvynės;
Tegul medelis lapais po lapo
Užglosto jausmus jautrios krūtinės.

Tegul saulė bučiuoja kas rytas
Supiltą kapą taip žemės šaltos;
Tegul paukštelis kaip koks trimitas
Sugieda giesmes iš mūsų Lietuvos.

Tegul žodžiai, raštai vargdienelio,
Nuplauna akmenis paminklą baltai;
Tegul žodžiai raštai vargdienelio,
Skurdžiaus, palieka nedildomai.

Tegul sniegas minkštas kaip pūkas,
Uždengia jos kapą lengvai;
Tegul meilė nedingsta kaip rūkas —
Bet lieka širdyje amžinai.

P. Aukštikanis

WILFAND'S CREAMERY

119 WATER STREET WORCESTER, MASS.

Choicest of Smoked and Salted Fish

Also A Complete Assortment of Fresh Dairy Products
Strictly Fresh EGGS From Near-by Farms—DAILY

"AMERIKOS LIETUVIS"
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription in U. S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50
Single Copies	10 cents		

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvių savaitinis laikraštis išleista šeštadieniais, leidžiama
Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V.	\$3.00	Užsieniuose	Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00	Dviem Metam		\$6.00
Pusel Metu	\$2.00	Pusel Metu		\$2.50

Prenumeratą prašyti skaitosi nuo užrašymo dienos.
Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter — September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Ko Galima Laukti Iš Berlyno Konferencijos? Ar Yra Šansai Pasiekimui Taikos?

ISVAKARESE Berlyno konferencijos jaučiamas nerymas pavergtųjų kraštų žmonių ir vakarų demokratijos svyravimas, abejonės, nes vakarų pasaulio demokratijos neturi reikiamo bendrumo. Nors Bermudos konferencija paruošė sąlygas Berlyno konferencijai 4 didžiųjų valstybių ministrams, vilčių mažai yra, kad susėdę 4 ministrai prie apvalio konferencijos stalo ras "modus vivendi."

Tokį išpūdį teikia JAV valstybininko p. J. F. Dulles pasisakymai, maskolių nusistatymai. Britų vadai, kurie bus tarpininkai p. Dulles ir Molotovui diskusijose, duoda vilčių, kad konferencija gali būti sėkminga jeigu bus nuolaidos iš abiejų pusių daromos Britų ministras p. Eden reiskia viltį, "kad ši konferencija sudarys sąlygas kitoms konferencijoms ateityje."

Nedaug mes patirsime iš konferencijos eigos, nes konferencija bus prie uždary durų. Du veiksniai teikia mums išpūdį, kad demokratijų vadai duos maskoliams ir kiniečiams nuolaidas. Po Bermudos konferencijos ir britų ir amerikonių ambasadorių pasitarimų su Kremliaus valdovais nujauciam, kad abiejų pusių ministrai darys nuolaidas. Jei tokio susitarimo nebūtų buvę, Malenkovas nebūtų pasveikinęs JAV žmones Kalėdų švenčių proga. Galimas dalykas, kad jis pilnai žino Bermudos konferencijos demokratijų vadų nutarimus ir reikiamus pageidavimus pasiekti su maskoliais "modus vivendi". Bet gi p. John F. Dulles savo pareiškimais nuneigė tokią demokratijų nuolaidų maskoliams mintį paplitusią pasaulyje.

Mūsų nuomonė: jei demokratijų valdovai bus pasirengę eiti į nuolaidas, duos visą pėdą nuolaidų, galimas dalykas, kad maskoliai duos demokratijoms visą colį nuolaidų. Maskoliai sutiks apjungti Vokietiją ir Austriją, nukelti geležinę uždangą nuo Elbės į rytus, siekti taikos ir normalių santykių su vakarų pasauliu jei demokratijų vadai sutiks pripažinti Kinijos vyriausybę, įsileisti kiniečių atstovus į tolimesnes derybas ir Jungt. Tautų organizaciją. Rusai žadės patikrinti saugumą laisvoms Europos tautoms jei maskoliai gaus pripažinimą jiems pagrobūtų valdomųjų kraštų rytu Europoje. Jei toki susitarimai įvyktų, aišku, būtų likviduotas šaltasis karas Europoje ir karštasis karas Azijoje.

Ar Tokia Taika Butų Naudinga?

Reikia pasakyti, kad tokiais pagrindais pasiekus laikinosios taikos Eurazijos žemyne nebus normalių santykių, nebus politinės laisvės, teisėtumo, prasidės ekonominis karas — konkurencija ir nauji ginčai, pasireikš politinė antipatija. Triumfojantis komunizmas ir rusiškas imperializmas smaugs demokratijas politiška ir ekonomiškai, griaus jų imperijas iš pagrindų. Vakarų pasaulio demokratijų santykiai bus sugriauti, žus NATO ir kiti politiškieji bei saugumo patikrinimo vakarų Europai pastatai. Tokių davinijų siekia Kremliaus valdovai.

Jei britai ir prancūzai nuspręš būti "čigonais" pavogtų arklų mainyme ir rusų imperializmui pataikaudami ir tokiu būdu besirūpindami išsaugoti savo užjurių imperijas nuo sugriovimo, jie blogai patarnaus savo valstybėms ir visai Europai ir Azijai. Amerikonai pritrūkę pakantros ir tolerencijos britams ir prancūzams, galės būti tokiais "čigonais", mainys svetimais arkliais su maskoliais besirengdami sutapti su komunistiniu pasauliu siekdami jo rinkų savo gamybai. Amerika negalės atsisakyti derėtis su maskoliais jei ją skatis Britanija ir Prancūzija taikytis su Rusija ir Kinija, nes atsisakydami amerikoniškai taikintis turės grįžti iš Europos ir Azijos į amerikonišką izoliaciją, atsisakyti esamųjų Eurazijos rinkų savo gamybai.

Pasiekus numatomos taikos britų ir rusų pageidavimais, aišku, prasidės ekonominis karas. Amerika konkuruos Eurazijos rinkoje su britais, prancūzais, vokiečiais ir japonais. Ir tenka pasakyti, kad nors nebus lengva amerikonomis ekonominė konkurencija, bet jie galės joje ryškiai pasireikšti, ryškiau negu britai ir prancūzai. Tikrai vokiečiai ir japonai lengvesnėmis sąlygomis galės konkuruoti su amerikonomis, pastarieji duodami subsidijas savo pramonininkams ir kreditus Eurazijos komunistiniams kraštams nugalės britus ir prancūzus ekonominio karo fronte.

Politiška britų ir prancūzų pozicija visame pasaulyje žymiai susilpnės jei bus pasiekta laikinosios taikos ir ekonominio karo tarpe vakarų pasaulio demokratijų. JAV nebus vakarų Europos talkininkės ateityje, maskoliai ir kiniečiai galės pasireikšti visuose britų ir prancūzų aziatikuose ir gal Afrikos žemynuose grįžimui britų ir prancūzų užjurių imperijų. Šią tikrovę numatydami, mes drįstame šiame momente pasisakyti, kad britų vadai siekiantieji "modus vivendi" su maskoliais, turės pagalvoti labai rimtai Berlyne prie apvalio konferencijos stalo sėdėdami jei JAV vadai bus pozityvūs ir atsisakys lošti roles "čigonų".

Vyt. Širvydas

KANTRYBĖS LAIKAS

Kur jis bebūtų, lietuvis dabar pergyvena laiką panašų tam, kur, kiekvienas ūkininkas leidžia tik pirm derliaus. Dirva įsėta, viskas sudygę auga, tereikia kantiečiai laukti derliaus, nors, gali būti, jau aruodai tušti ir duonelės stinga. Kai kas, nusiminęs, net gali dėjuoti, kad, kol saulė patekės, rasa akis išės.

Antrojo pasaulinio karo kulkos Lietuvai atėmė, ką pirmojo karo kulkos davė. Lietuva, matyti, tegali būti laisva ir nepriklausima, kada jos du arsieji kaimynai, rusai ir vokiečiai, slpni ir savomis bėdomis išvarginti. Lietuvos geriausias draugas, Amerika, laimėjo antrajį pasaulinį karą, bet kadangi karas, paprastai, retai teišsprendžia giliausius tautų ir žmonijos klausimus, tai atsidūrė labai abejingoje padėtyje, kurią Rytų Prūsijoje gimęs rašytojas, Ernest Wischert'as, savo vėliausioje apysakoje, "Missa Sine Nomine" (Mišios be vardo) šitaip apsakė:

"Nugalėtojai susirūpinę, nes pergalė subiro jų rankose, tartum pergreitai priņkęs ir tuoj sugedęs vaisius. Teliko baimė. Baimė pasaulio, kuris šaltas, lyg akmuo, ir kuris gali bile dieną, pavyzdžiuje, rytoj, nugrimsti į prapultį, nes prapulčių juk neišvengsi, nei patrankomis, nei lėktuvais. Čia reikia rimties ir pasišventimo visų tų, kurię subrendę ir mielaširdingi."

Ilgį ir gausų ginčų tonu parašyti straipsniai mūsų spaudoje ne rimti ir mielaširdingumą rodo, bet nerūškumą. Pamiřtama, kad nors mėslavėžiai labai naudingi visuomenės nariai, bet tik tada, kada susipranta

kada sustoti mėslų vertus. Čia reiktų atsiminti gero, lietuviško šeimininko nuotaika tik prieš derlių: jis kantriai laukia, ką jam gerasis pasaulio Kurėjas už jo triūsą duos. Aruodai gal tušti, gal ir duonelės stinga, bet jis nesinervuoja ir ne šoka visiems kaimynams nervingai su ginčais į akis. Jis kantriai laukia derliaus.

Derliaus iš istorijos belaukdamas, rimtas ir mielaširdingas lietuvis ramiai eis nepainias ir nesunkias kasdienes pareigas. Jis prumeruos ir skaitys bent vieną lietuvišką laikraštį, jis per metą nusipirks ir perskaitys bent vieną lietuvišką knygą, jis priklausys ir duokles mokės bent vienai lietuvių draugijai, jis paaukos metų bėgyje bent dolerį kuriam nors bendram tautos tikslui.

Pareigos nepainios ir nesunkios. Ir geras lietuvis ras savyje geros valios jas eiti.

Iš tėvynės išvykęs lietuvis apeina šimtus ir tūkstančius žemės maitintojos mylių. Jis trina alkūnes su prastais, ir su dideliais. Savo triūsui jis susikrauna gražius namelius ir gražias sumeles bankose, nors yra ir tokių, kurie vos duonos kąsnelį užpelno. Bet ateis laikas, kada grįžimas į tėvynę pasidarys, kaip sugrįžimas į savo gimtuosius namus. Čia kas nors, kada nors (gali būti, motina, brolis, sesuo, ar kaimynas) mūsų paklaus, ar ėjome mes augščiau minėtas nepainias ir nesunkias pareigas su laikotarpiu, kuris iš visų rimtų ir mielaširdingų lietuvių reikalavo didžiausios kantrybės pirm derliaus.

SOVIETŲ KARINIAI ISITVIRTINIMAI

Komunistinė Kinijai kartu su Sovietų Sąjunga pasukbomis stiprinasi Sinkiang provincijoje Vidurinėje Azijoje, kurios plotas tris kartus didesnis už Prancūziją.

Karinio isitvirtinimo darbai pradėti ir Tibete. Jų tikslas — sugriauti karinę ir ūkinę pusiausvyrą Azijoje.

Tokie darbai vyksta į šiaurą nuo Pakistano ir Indijos. Ties įvykiai leidžia suprasti, kodėl JAV-bės taip susirūpinusios Indijos neutralumu.

Kiniečių daliniai, Sovietų patarėjų padedami, rengia didelę karinę bazę Kašgare, vakarinėje Sinkiang provincijos dalyje netoli Pakistano sienos. Nenorėdama, kad pašalinės akys įvykius stebėtų, Pekingo vyriausybė uždarė Pakistano ir Indijos konsulatus Kašgare. Sovietų oro linijos tarp Rusijos ir Kinijos pasiekia ir Kašgarą. Tat rodo, kad Kašgare rengiami oriniai isitvirtinimai.

Kiniečių kariuomenės skaičius Singiang nemažas. Kiti stambesni kiniečių kariniai isitvirtinimai rengiami Tibete, ypač prie Kalkutos — Lhasos prekybos kelio, ties Gartoku.

Net už kariškus isitvirtinimus nemažesnės svarbos turi susisiekimo linijų raida. Per Sinkiangą statomas geležkelis sujungs Sovietinį Turkestaną su vidurine Kinija. Spėjama, kad linija eis per Urumčį. Pranešama, kad dalis geležkelio tarp Rusijos ir Urumčio yra Mask-

vos statoma. Tą liniją užbaigius Sovietai turės antrą susisiekimo kelią su Kinija, šale Sibiro geležkelio. Sovietų sunkvežimiai jau naudojami tuo keliu karo metu tarp Japonijos ir Komin-tango.

Kiniečiai rūpinasi sukurti Sinkiang naują pramonės centrą. Pramonės įmonės statoma kiniečių ir sovietų. Radijas, telegrafas, telefonas ir plentai kol kas tebėra kiniečių žinioje.

Nepatvirtintomis žiniomis, kiniečiai ir rusai bendromis jėgomis kasa uranius rūdą Sinkiang. Apie tą sritį nedaug težinoma. Kiniečiai ir rusai tyrinėja tos šakos galimybes.

Kiniečiai deda daug pastangų, statydami kelius Sinkiang ir Tibete. Viena geležkelio linija eis iš Lančau per Urumčį į Kašgarą. Kita linija sujungs Sinkiangą su Tibetu. Pagal kiriečių spaudą, 1954 m. bus praveistas auto kelias tarp Čengtu ir Lhasos.

Šalia Mandžurijos Sinkiangas yra kita Kinijos sritis, kur pasireiškia Rusijos įtaka. Garinė ir sovietinė Rusija leido kiniečiams laisvai šeiminkauti šioje provincijoje. Rusai leido kiniečiams numalšinti maistinę musulmonų gimines. Dauguma gyventojų ten sudaro kirgizai, kazakai ir kitos tautos.

Tos srities ūkinei ir strateginei reikšmei didėjant, kiniečiai ir sovietai leis kiniečiams čia šeiminkauti.

Valstybės Departamento narys Henry Snyder, kaimėje, pranešė, spaudos vyrams, kad prezidento Eisenhower pasiūlymas apie atomišką energiją perduotas sovietams.

TEISINĖ BENAMIŲ UŽSIENIEČIŲ BŪKLĖ AUSTRIJOJE

Austrijoje gyvenančių benamių užsieniečių, taigi ir lietuvių, teisinė būklė yra žymiai prastesnė, kaip Vokietijoje. Praktikoje Austrijos vyriausybė laikosi principo juos traktuoti neblogiau, kaip kitus "neautstrus", tuo tarpu kai Vokietijoje daugelyje sričių benamių užsieniečių teisės prilygintos vokiečių piliečių teisėms.

Nors, negalėdamos, pagaliau, leisti tiems benamiams užsieniečiams, Austrijoje vadinamiesiems keistoku "versetzte Personen" vardu, mirti tiesiog badu, Austrijos įstaigos juos tam tikru būdu šelpia ir globoja, bet toji šalpa toli gražu nepriylgsta savųjų vargan patekusiujų piliečių globai.

Artėjant keturių didžiųjų konferencijai Berlyne, kurioje bus kalbama ir apie Austrijos vadinamą "Staatsvertrag", pravartu susipažinti su šios aliantų Austrijai siūlomos sutarties projektu, nes jis tvarko daugelį Austrijos vidaus gyvenimo sričių.

Jau sutarties 7-tas ir 11-tas straipsniai paliečia benamių užsieniečius, vienas teigiamai, kitas neigiamai. Septintasis straipsnis nusakė, kad Austrijos teismų jurisdikcijoje esantieji žmonėms garantuojamos pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės. Bet vienuoliktas straipsnis su keliais postraipsniais kalba apie aliantų kaltinimų, vadinamų "karo nusikaltėlių", išdavimą. Šio straipsnio interpretacijai ir praktikai paliekama visiška laisvė ir nuo Austrijos vyriausybės geros valios arba pajėgumo atsisipirti priklauso, pav., tų žmonių likimas, kuriuos šiuo straipsniu Sovietų Sąjunga kaltintų esant karo nusikaltėliais.

Su visa mums taip gerai žinoma UNRROs laikų terminologija 16-tame straipsnyje su postraipsniais kalbama apie "savanorišką" benamių užsieniečių repatriavimą. Austrijos vyriausybė jau šiuo įstatymu uždedamus įpareigojimus nekliūdyti, bet padėti norintiems ne-

patrijuoti gali irgi savotiškai suprasti ir, reikalui esant, savoką "padėti" interpretuoti tam tikru spaudimu į nenorinčius repatrijuoti.

Tiesiog neįsivaizduotina, kaip šiuo straipsniu vis dar tebegromuluojamoms sovietams tarnaujančios sąvokas ir nuostatai, pav., draudžiantieji benamių užsieniečių stovyklose aliantams priešingą propagandą, Austrijos įstaigų prisiimamą pareigą paleisti "komitetus" ir "centrines", kurių veiklą galima laikyti kenksminga aliantams ir pasižadėjimą taip nusikaltusiems nebe-teikti jokios pagalbos.

Šio straipsnio penktuoju postraipsniu sovietai siūlo priimti nuostatą, kad Austrija neteiks jokios pagalbos

atsisakiusiems repatrijuoti, jeigu tie atsisakiusieji repatrijuoti kada nors bendradarbiavo su aliantų priešais, kovojo prieš aliantus priešais, kovojo prieš aliantus ar savąjį kraštą bei kitas Jungtinių tautų šalis. Nors šis straipsnis nėra aliantų priimtas, bet kiti projekto straipsniai vis dėlto jau yra aptarti su amerikiečiais, angliais ir prancūzais.

Nors iš viso yra maža vilčių, kad sutartis su Austrija bus sudaryta, bet jau tokio projekto buvimas kelia nemažą susirūpinimo ir pasipiktinimo, primindamas dykukams tuos laikus, kai jų globėjai nekartą bandė suteikti savotišku būdu savo pagalbą repatriacijai į sovietų valdomus kraštus.

Diskriminacija Nyksta Amerikos Švietimo Įstaigose

Kolegijų ir Universitetų "graikiškos" studentų korporacijos (jas taip vadina dėl jų graikiškų inicialų) paskutiniu metu dažnai minimos žiniuose. Ir gerai, nes jos buvo vienu didžiausių stabdžių siekiantiems pašalinti iš Amerikos Augštųjų Mokyklų.

Šios korporacijos skyrėsi nuo kitų studentiško organizacijų nes jos rinkdavosi narius. Dar šiuo metu jų priskaitoma apie 250 vienetų — vien tik vyrams taip vadinosi "fraternities", moterims — "Sororities". Korporacijos turėjo savo būstines ir "kopyčias" visoj eilėje atskirtų universitetų. Teorijoje korporacijos vadovaudavosi savais statutais ar įsakais, kuriuose būdavo diskriminaciniai narystės apibrėžimai.

Paskutiniaisiais metais, ypač po karo, daugelio kolegijų vadovybė aktyviai šitokiai diskriminacijai jų mokyklose pasipriešino. Jiems atakos atėjo kitos studentinės organizacijos. Kai kurios "Graikiškos" korporacijos pataisė savo statusus, gi prieš užsispyrusias toliau laikyti diskriminacijos išsivystę tiesiog visuotinas judėjimas.

Neseniai paskelbta galingos žydų organizacijos "The Anti-Defamation of B'nai B'rith" pranešime pateikiama šitokio judėjimo istorija: Pradžioje 1946 metais Amherst Kolegijoje, Mass. kur buvo paskelbta, jog iki 1951 metų visos graikiškos korporacijos turi panaikinti diskriminacinius apibrėžimus arba nustoti organizacijoms duodamų lengvatų. Netrukus vienos tokios korporacijos vietinė "kopyčia" pasitraukė iš centrinės organizacijos ir pasiskelbė savystovi. Jau

1948 metais beveik visos 13 studentų korporacijų buvo panaikintą visus diskriminacinius potvarkius.

1949 metais tokių atsikimimų buvo jau tiek daug, jog visų nė nesuminėsi. Tačiau štai keli tipiškesni: Žinoma Tarptautinė Teisinių studentų korporacija panaikino narystės apibrėžimo nuostatus. Rhode Island, Brown Universitetas perspėjo savo "graikiškas" korporacijas, jog bus pašalintos jei laikysis ir toliau diskriminacines praktikas. Howard Universitetas, Washington, D. C. Negrų Augštoji Mokykla sulaužė 33 metų tradicijas ir priėmė pirmąjį baltąjį studentą. Swarthmore Kolegija, Pennsylvanijos valstybėje keturias graikiškos korporacijos pasizadėjo kovoti prieš rasinius ir religinius nusiteikimus jų pačių korporacijoje. "The National Interfraternity Council" paskelbė pagėdaujanti, jog visos studentų korporacijos pašalintų diskriminacinius nuostatus.

Nuo 1949 metų šis judėjimas vis plėtėsi iki apėmė Kolumbijos Universitetą New Yorke, kuris galiausiai paskelbė datą, kada visi diskriminaciniai apibrėžimai korporacijose turi būti užbaigti. Paskiausiai tokia akcija buvo pravesta New Yorke Valstybiniam Universitete praėjusį spalio mėnesį. Nelegaliomis buvo paskelbtos visos korporacijos kurios diskriminuoja kitus studentus remdamosios "rasinėmis, spalvos, religijos, kilmės, ar kitomis dirbtinomis priežastimis." Taip pat buvo duotas parėdymas šioms korporacijoms iki 1958 metų nutraukti visus ryšius su centralinėmis organizacijomis.

išnagrinės visas bolševikų nusikalstamųjų darbų paraiškas, fizinį terorą, latvių kultūros naikinimą, socialinius nusikaltimus latvių tautos gerovei ir pan.

Šiam darbui atlikti sudaryta plati redakcinė kolegija, kurioje dalyvauja beveik visi latviai, be partinio skirtumo, kurie yra laisvame pasaulyje pasireiškę bolševizmo tyrinėjimo srityje. Tos redakcinės kolegijos garbės prezidentu yra kongreso atstovas Kerstenas. Ši kolegija tvarko ir ruošia taip pat ir visą latvių medžiagą Kersteno komisijai.

Latvių Informacijų Centras bus tokio pat pobūdžio kaip ir latvių iki šiol žymiausia šios srities institucija, Švedijos Latvių Tautinis Fondas, sudarytas irgi visiškai skirtingais mūsų Tautos Fondui pagrindais. Šioji latvių institucija, su būrusi apie save taip pat atskiras asmenybes individualiniu principu, yra išleidusi daug knygų, kurių tarpe visų reikšmingiausia yra deportuotų latvių sąrašas.

ADOMO GALDIKO KURYBA

1893 — X.18 — 1953

V. K. JONYNAS

Tąsa iš pereito num.

Pažvelkite kada nors į Galdiko kapinių peizažus, kiek juose nuotaikos. Susikaupe, nejučiomis pajusite tą rudeno vėją, kuris klabiną iš lauko langinę, lempos šviesą pirkioje, vieton lango tamsią, pilną slėpinių bedugnę ir prisiminsite liaudies pasakas apie vaiduoklius — tas sektas rudens vakarais pasakas. Šiurpas perbėga per kūną. Prieš akis Galdiko sukurtos kapinės, juk jos nėra bedvasė kopija, juse yra įkūnytas žmogaus beviltiškas likimas, laimė ir mistika, jos virsta tikraisiais kapais. Štai Galdiko jėga.

Kas Galdikui neretai meno recenzentų prikaišiota, kaip neigiamybės, tikrumoje buvo jo individualumo ir savo "aš" charakteringieji bruožai. Kas būtų palikę iš Galdiko, jei jis paklaustų piktų kritikų žodžių ir nuėitų paveikslų dirbėjo keliu. Šia proga prisimenu Gauguiną, kai jis 1895 m. paprašė žymų tuo metu meno kritiką Strindbergą parašyti savo parodos katalogui įvadą. Pastarasis atsakė, motyvuodamas tuo, kad Gauguino kūrybos nesuranta. Po Gauguino mirties, kaip rašo meno istorikas Alfred Loroy, jau visiems paaiškėjo, kad Gauguino didybė slėpėjo kaip sykis toje fantastinėje ir personalinėje kūryboje, tame pasukime į neįsivaizduojamą nei tariamą pasaulį.

Be savito, originalaus ir nuoširdaus matomo pasaulio pavaizdavimo, be atrodymo naujų priemonių šioms kūrėjo vizijoms reikšti, nėra meno, nėra kūrybos.

Tuo pačiu metu pradėjo steigtis kitokio pobūdžio studentų draugijos. Viena iš jų, besiplečianti visame krašte, jungia protestantus, katalikus, žydus, mahometonus, negrus, japonus ir kiniečius. Vienos tokios draugijos net pavadinimas skamba "The Anti-segregation Society", o kitos išsistiegiusioj Bowdoin Kolegijoje, Maine pavadinimas yra "All Races United".

Nieko nėra lengvesnio, kaip daryti, ką kiti darė. Tačiau sukurti ką nors nauja, reikia turėti ne tik pakankamai drąsos, bet taip pat žinoti, ko nori, ir rasti plastines priemones saviems troškimams išreikšti. Suprantama, kad kurti meno vertybes, reikia būti kūrėju. Bet be prigimties dovanos, reikia nemažai pasišventimo ir darbo. Tik visiškai pasiaukojimas meno studijoms įgalina žmogų įkopti į tas spindinčias viršūnes, kuriomis žmonija didžiuojasi ir atperka save.

Jei pažvelgsime arčiau į Galdiką, kaip dailininką ir darbininką, tai pamatysime, kad daugiau kaip 35 metai nenuilstamo darbo, diena iš dienos, mėnesiais ir metais, be poilsio, be atostogų, jis dirba, ieško, kuria, veržiasi nesitenkina tuo, ką pasiekė, sielojasi, kenčia ir vėl prie darbo su naujais uždaviniais, naujomis idėjomis. Pažįstantiems Galdiką, jis atrodo fenomenalios energijos žmogus. Tačiau tikrumoje tai yra žmogus, kuriam gėrio ir grožio siekimas virto vienintėliu ir tikruoju gyvenimu.

Savo nepaprastu jautrumu A. Galdikas yra išgyvenęs visas naujausias meno sroves. Jis į sustingusį mūsų meno pasaulį dar prieš 30 metų įnešė gyvybę, kūrybinės ugnies ir nuoširdžios meilės menui. Kaip ta skruzdė žiemai, taip Galdikas mūsų ateities menui krovė ir tebekrauja didelius plastinio meno lobius.

Dėl savo nacionalinės vidujinės jėgos, A. Galdikas yra ryškiausias lietuviškojo peizažo kūrėjas ir lietuviškojo meno atstovas. Galdikas, kurdamas lietuviškąjį meną, nekopijavo liaudies ornamentų, bet yra gaivališkai susijęs su savo kraštu ir jo praeitimi, beprotiškai jį pamilęs, konvulsiskai išgyvenęs to krašto kančias, sugebėjo tai įlieti į savo darbus. Galdikas perdavė ne vien matomąjį lietuvių tautos pasaulį, bet ir jo dvasią. Ši Galdiko sugebėjimą mums nurodo svetimieji. Giliau įsijausti į kuriamuosius objektus, perprasti jų esmę

PAKISTANO GUBERNATORIUS APLANKE JUNG. TAUTAS

Pakistano Generalis - Gubernatorius Ghulan Mohammad, atsilankęs į Jungtinių Tautų namą buvo pasveikintas p. Paul. de Rodzianko, organizacijos protokolo skyriaus ir kitų savo tautos vadų ir atstovų.

ir šio laiko dvasią, pajėgiant visa tai atvaizduoti drobėje, tam suradus reikiamą savią meninę menininkams patį sunkiausią uždavinį. Galdikas visą gyvenimą paskyrė studijoms ir ieškojimams. Nenuilstamu darbu surado save. Dailininko temperos yra būdingiausi spontaniškumo pavyzdžiai. Kaip tokios, jos yra neįtikėtinai meistriskumo, virtuozizmo, pajėgumo ir originalumo meno kūriniai. Niekur nematytos, ištiesi savitos, tiek gamtos interpretavimu, tiek pačia technika. Čia Galdikas pasiekė tikrą genialumo laipsnį, sukurdamas pasakiškas gamtos vizijas, persisunkusias tikrovės pajautimu ir laisvu jos traktavimu. Nežiūrint į ištrėmimo sąlygas dailininko rinkiniai temperos kūriniai yra ne kas kita, kaip tikrieji šių laikų tapybos šedevrai. Žiūrėti tuos kūrinius, negalima atsistebėti, kaip plačiai dekoratyviškai ir konstruktyviškai yra apvaldytos bendrosios masės, kaip rafinuotai išbalansuota šviečių ir tamsių dėmių žaidimai ir su koku ritmu pravesta pagrindinė kompozicija.

Būdinga, kad Galdikas, tremtami praradęs visą savo kūrybinį turą, nesudėję darbo. Karo metu Vokietijoje, neturėdamas tinkamos medžiagos, jau 1945 - 46 m. dirbo savo temperas ant tapetinio popierio išvirkštinės pusės, o 1947 m. Freiburge yra sukūręs nuostabias savo temperas.

Nors Galdikas yra baigęs mokslus, kaip grafikas, bet lygiagrečiai jis domėjosi tapyba ir jau 1923 m. Berlyne

buvo sukūręs nepaprastų akvarelių, kurios žuvo karo sukuriuose. Be grafikos, akvarelės ir temperos techniku, Galdikas visu rimtumu studijuoja ir dirba aliejinės tapybos srityje. Pashymėtinąs jo Dr. Basanavičiaus portretas įgytas, rodos, 1927 m. M. K. Čiurlionies vardo Valstybinės Galerijos, Kaune.

Paskutiniu laiku, visą savo kūrybinį svorį Galdikas yra nukreipęs į aliejinę tapybą ir joje nugalėjęs techniškumus, išsilaisvino ir pilnu kūrybiniu pajėgumu fikuoja drobėje savo naujus išgyvenimus. Daugiausiai aš džiaugiuosi tais Galdiko kūriniais, kurie dailininko individualiai apvaldyti ir kartu mažiausiai primena mūsų matomą realų pasaulį.

Reikia tik pažvelgti į dabartinius Galdiko aliejinės technikos kūrinius, kad pamatytum, su koku įvairumu, spalvingumu ir fakturiniu turtingumu išmoduluotas kiekvienas kūrinio kampelis. Kiek ten įlieta kūrybinės meilės! Kokie atrasti nauji, nusikartoją spalvingi deriniai! Gerai įsiziūrėjus, nenoromis peršasi mintis, ar galima iš viso toliau nueiti? Kokių nervų įtempimu tai pasiekama? Kokių jėgų išteklius ir valios pareikalaujama iš žmogaus? Žmogaus, kuriam šiemet sukanka 60 m. amž. Tačiau visais laikais buvo sunkiausia suprasti, ir mažiausia suprantami paliko tikrieji kūrėjai. Tie dvasios galiūnai, kurie savo jėgomis plėšė dirvonus, ieškojo naujų takų, jais žengė per kančias ir išgyvenimus.

Amerikos Latvių Informacijos Centras

Amerikos Latvių Informacijos Centras

— Amerikoje gyvenančių latvių tremtinių iniciatyva įkurtas latvių informacijų centras, American Latvian Information Center in the U. S., P. O. Box 1, Gracie Sta., New York 28, N. Y.

Ši įstaiga įsteigta individualiu pagrindu, vadinas, tai yra atskirų asmenų draugija. Tuo ji visiškai skiriasi nuo lietuviškų tokių pat įstaigų. Šios draugijos pirmininkas yra Albert Kalme žymus latvių žurnalistas, švedijoje išleidęs stambų veikalą "Totalinis Teroras", kuris išėjo švedų kalba ir Amerikoje antrąją laidą anglų kalba.

Latvių Informacijų Centras numato išleisti didelį kelių autorių kolektyvinį veikalą apie bolševikų nusikaltimus prieš latvių tautą. Tas veikalas pagrindiniai

COHEN BROS. BAKERY

121 WATER STREET - WORCESTER, MASS.

Phone 5-2039

FRESH BAKED GOODS ON PREMISES

Store Hours: Mon. 6 - 9 P. M. — Thurs. 6 - 12 P. M.
Tues. 6-9 — Fri. 6-7
Wed. 6-9 — Sat. 4 - 1 A. M.

CHARLIE'S

ARMY & NAVY SURPLUS STORE

Boots - Shoes - Rubbers
Vyru, Moterų ir Vaikų Drabužiai
146 WATER GATVĖS - TEL. 5_2317

ATIDARYTA VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS

Sekite Paskui Minias, Sutaupykite, Matpikite Charlie, Gausite Gerų pirkinių, Sutaupsite Laiko, Pinigų ir rūpesčių!

AN INVITATION OF IMPORTANCE TO YOU

Your Worcester Art Museum—one of the finest of its size in the country—is famous for its collection of original works of art, for its year-round free classes in creative activities for children, its music, its films, its other programs, and its library.

Your are invited to become a member — to add your support to the Museum services enjoyed by the entire community.

Write or Telephone (2-4678)

the Membership Secretary

WORCESTER ART MUSEUM

55 Salisbury Street

KAUPAS

**KAIP VELNIAS JUODUODEGIS
BLOGAIS KELIAIS NUĖJO . . .**

Visas pragaras jau senai pastebėjo, kad su velniu Juoduodegiu kažkas nepaprasto ir įtartino vyksta. Jis vis vaikščiojo, linksmai šypsodamasis, nuošaliausiais pragaro kampais, ir keista, kad net toksai įdomus darbas kaip ugnies kurstymas po katilais, visiškai jo nedžiugino.

— Taip, taip, — slaptai sielėjosi Juoduodegio tėvas, — tad štai kokio dėkingumo susilaukiau senatvėje! Kas gi bus iš mano Juoduodegio: nei jis kortom lošia, nei keikiasi, nei smalą geria! Koks gi iš jo velniais! Dar nuklys vaikiščias gerias kelias!..

Taip dejavo senasis velnias, lūdnai linguodamas žilą galvą, ir žiūrėjo iš paskos į Juoduodegį, kuris vaikštinėjo po pragarą, pasiamsčiuodamas šake.

O Juoduodegis tada svajojo apie žemę. Jis nesykį girdėdavo iš gudrų velnių, kurie jį nuvykdavo sielom papriekiauti, būk ji nuostabiai graži esanti, — ten nesą nei sieros kvapo, nei garuojančios smalos klanų, kurių pragare pilnos pakampės telkšo. Todėl, po dr. Kripštuko apsilankymo, Juoduodegis ir ruošėsi bėgti iš pragaro į žemę: jis buvo pasiryžęs tapti padoriu žemės gyventojui.

Ir štai, vieną dieną, kai visi velniai sumigo (nes, kaip žinoma, kipšai miega tik tai dieną), ir pragare tik garsus velnių knarkimas tebuvo girdėti, Juoduodegis tyliai atsikėlė iš lovos. Pasiėmęs uodegos galą į ranką, kad ji niekur neužkliūtų, jisai atsargiai išseilino pro duris. Pamažu praslinkęs pro didžiąją salę, kur tyliai uždami virė katilai, jis įlindo į siaurą urvą, vedantį į užpakalines pragaro duris. (Mat, išeięnės durys, atsiderančios į Gardino gatvę, visuomet būdavo užrakintos). Urvas vingiavo ir pamažu kilo aukštyn, o jame viešpatavo tokia tamsa, kad ir patsai velnias nieko nematė.

Pagaliau jis priėjo surūdijusias duris. Jas pravėręs, velnias pateko į šlamantį ažuolyną. Čia švietė akinanti saulė, medžiuose giedojo raudongurkliai paukščiai, o giliame griovyje, tarp laukinių dobilų, čiurleno mėlynas upelis.

Juoduodegis sustojo, priblokštas tos grožybės, ir ėmė neryžtingai kasytis galvą. Jis stačiai nežinojo, ką ir bedaryti. Po to jis nubrido juodomis savo kanopomis per upelį, skindamas gėles ir švilpaudamas linksmas pragaro daineles.

Taip beklaidžiojant, atėjo ir vakaras. Velnias išalko, sušalo ir sumanė paieškoti nakvynės. Kaip tik netoliese, ažuolyno kampe, riko vienišo balto namuko kaminai. Velnias prislinko artyn. Palei vartelius jis sutiko seną ir garbingą profesorių, grįžtantį iš muziejaus su brangiais paveikslais po pažastim.

— Labas vakaras, — tarė Juoduodegis, mandagiai nusilenkęs, nes jis buvo ypatingai gerai išauklėtas velnias.

Senukas irgi atsakė: "Labas vakaras". Bet kai, geriau įsižiūrėjęs į nepažįstamąjį, pastebėjo, jog tai velnias, tai jam net šiurpas per nugarą nuėjo.

— Kipšas! — sušuko jis ir, išmetęs paveikslus, be kvapo įbėgo į namus.

Juoduodegis pasikarė pakaušį, nustebešapsidairė aplink ir sumurmėjo:

— Negi aš būčiau tokį blogą įspūdį palikęs?

Surankiojęs senuko pamestus paveikslus, jis tyliai pasibeldė į duris.

— Kas ten? — atsiliepė iš vidaus išsigandęs balsai.

— O, nebijokite, nieko baisaus — tai tik aš — velnias — nuramino Juoduodegis.

Visiems iš baimės net plaukai pasišiaušė.

— Tai tas pats biaurybė! — sušuko senasis profesorius, o sūnus, pasiėmęs vėzdą, priėjo prie durų.

— Ko nori? — tarė jis piktu balsu, bet durų dėl visa ko neatidarė.

— Norėčiau jums paveikslus atiduoti, — atsakė velnias, nedrąsiai krebždendamas nagais į duris. — O jei būtų galima, tai mielai ir pernakočiau, nes lauke šalta. Gal rastysi tuščia lova?..

— Nesulauksi! — atšovė vyras, suraukęs juodus antakius. Pas mus jokiai velnias nenakvojo ir nenakvos! Paveikslus padėk ties durimis ant laiptų, o pats eik sau, po velnių, iš kur atėjęs. Dar lovą mums išsmaluosi!..

Taip velnias, nieko nepesęs, turėjo grįžti atgal į mišką. Tuo tarpu visiškai sutemo. Danguje patekėjo mėnuo, šblyškės tarsi numirėlis, ir rangytos ažuolų šakos nušvito neįtikėtinai šviesa. Rodėsi, kad pilnas ažuolynas prigūžėjo neregėtų pabaisų. Kažkur kapuose klaidžiojo uktelejo apuokas, ir velniui net šaltas drebulys per kailį nuėjo.

— Tai baisu! — tarė jis siaubo apimtas. — Čia tau brolyti, ne pragaras!

Jis ėmė bėgti. Peršokęs per pasipainiojusią tvorą ir perklamposjęs kelias kvepiančias gėlių lysves, jis atsimušė į stiklinę šiltadaržio sieną. Mat, jis buvo patekęs į miesto sodininkystę.

— Tai gera nakvynė! — ėmė trinti rankas nudžiugęs Juoduodegis. Jis pravėrė siauras dureles ir susikuprinęs įlindo vidun. Čia buvo tvanku ir šilta, nors gal ir ne taip, kaip pragare — ir keistų augalų kvapai plaukiojo ore. Patenkintas velnias atsigulė į vazoną po milžiniška palme ir užmigo.

Tą naktį pavėlavę keleiviai, eidami vienaisiais ažuolyno takais, jeigu tiktai gerai įsiklausydavo, tai girdėdavo bauginantį velnio knarkimą ir, didelės baimės apimti, skubėdavo pagreitintais žingsniais į namus.

Kai Juoduodegis, pagaliau, nubudo, saulė buvo aukštai patekėjus. Velnias tingiai pasiražė ir, nė nesiprausęs, išėjo šaligatvin. Mažai žmonių tevaikštinėjo tame užmiestyje, bet netrukus pro šalį prabildėjo juoda karieta. Slapčia išikabinęs jos užpakalyje, velnias susigūžė, kad kartais jo nepastebėtų barzdotosis vežikas, ir nudarėdėjo gatvę. Kiek pavaziavę jie pasiekė didelę aikštę, kuri knibždėte knibždėjo žmonių. Mat, tą dieną Kaune buvo mūgė.

Velnias tuojau nušoko nuo karietos ir įsimašė į klegančią minią, tokią margą, kad nė pačiu kipšu niekas nesidomėjo. Jis smalsiai vaikštinėjo tarp kareivių ir pirklių, tarp senių, rūkančių miestas pypkes ir tarp jaunų miesto padaužų, kurie velnią tuojau ėmė tampyti už uodegos.

— Visokių perėjūnų per mūgę čia priplūsta, — kalbėjosi tarp savęs du ubagai, net ir velnių, pasirodo, netrūksta.

— Matyt, mūsų mūgės jau ir pragare pragarsėjo, — atsakė antrasis su medine koja, — tuo didesnė garbė Kauno miestui, o tuo pačiu ir mums abiem, svarbiausiem jo ubagam.

Taip pagaliau, atėjo pietų laikas ir velnias užėjo netolimon alinėn užkasti.

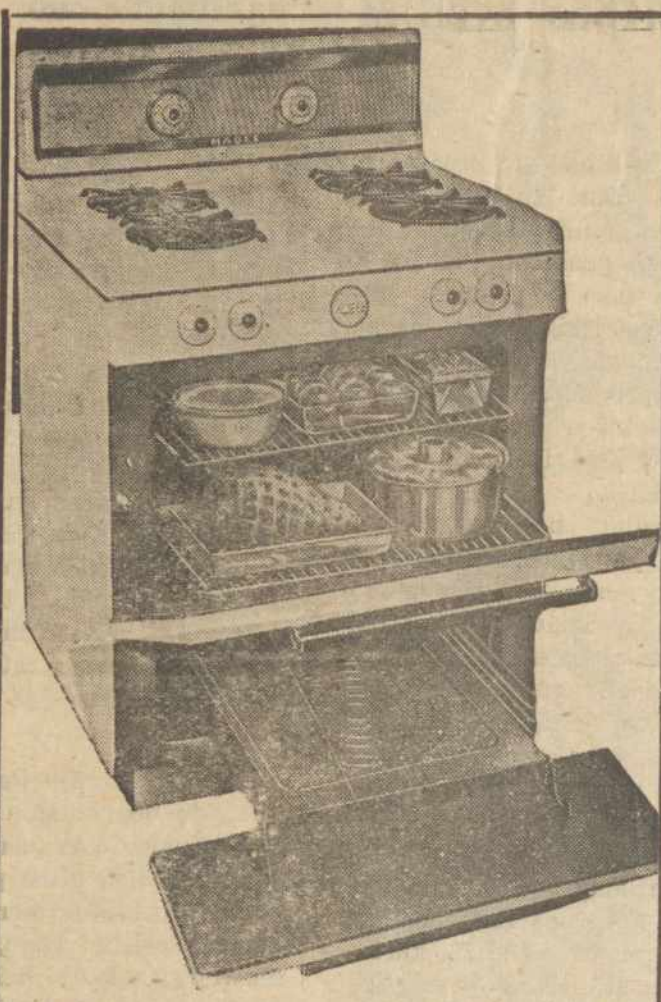
Prie ilgų ažuolinių stalų grūdosi žmonės, apsiausti tabako dūmų, gėrė alų ir užkandžiavo, šnekėdamiesi ir uždami, kaip bičių avilys. Tačiau vos tiktai velnias įžengė pro duris, visi ūmai nuščiuvo ir įbėdė į jį išgąsdintas akis.

— Velnias, velnias atėjo... — ėmė šnabždėti jie tarp savęs nusigandusiu balsu ir bailiai rodė pirštais į Juoduodegio pušę.

Velnias gi nustriksėjo į tolimiausią alinės kampą ir atsisėdo prie laisvo stalo, pasidėjęs uodegą ant kėdės atramos.

— Ei, šeimirinke, eik šen! — sušuko jis, suplojęs plaukuotom savo rankom. — Ne užmiršk svečių aptarnauti! Nešk čion varlės kepenį su šiksnasparnio padažu!

Šeiminkas pastyro ir išbalo, kaip drobė. Nežinia, kas būtų įvykę, bet laimė, tuo tarpu su trenksmu atsivėrė valgiklo du rys.

Magee . . . only 30" wide!

yet you can roast two 15 lb. turkeys in the king size oven

Budget Terms **169⁹⁵**

- Spindančio aukso aluminumo pagražintas.
- 60 minūtų signalo laikrodis
- 2 didelės 2 paprastos (iš aluminumo) liepsnos.
- Didelis ištraukiamas "broiler" 18 colių platumo.
- Patogus įtaisymas prijungimui.
- Ištraukiami keptuvai.
- Titaniumo porcelaino enamelio paviršis nebijantis rūkšties.

DENHOLM'S MAJOR APPLIANCES, FIFTH FLOOR

For plenty of LOW COST

HOT WATER

...GO ELECTRIC!

Ask us about our low "off-peak" rate for water heating

WORCESTER ELECTRIC LIGHT CO.
11 FOSTER ST. - TEL. 26771
Worcester, Mass.

JOSEPH SHUSTER

124 WATER STREET - DIAL 5-1146
Worcester, Mass.

- švieži Nerlebi KUMPIAI svaras 53c
- Supiaustyti Galai LAŠINIAI svaras 49c
- Geriausios Rūšies KILBASAI svaras 65c
- Gilnai Rūkyti KUMPIAI svaras 49c
- Riebus Sudyti LAŠINIAI svaras 29c

Ateikite ir rasite daugiau nupiginimų

Mes turime pilną pasirinkimą šviežios mėsos šviežių Valgių ir Groserių

CITY TELEVISION COMPANY

Televizijos - Elektriniai Prietaisai
Parduodame - Pataisome

743 MAIN STREET - Worcester 8, Mass.
Telephone 4-9267

MR. ALUKAS City Television Company savininkas parduoda visokių rūšių televizijų; teipgi pataisoma televizijas, kad būtų galima gauti CHANNEL 14, WORCESTERIO anuą stotį.

SEVENTEENTH ANNUAL
CHARITY CIRCUS
WORCESTER AUDITORIUM
Jan. 24-30
FUN FOR YOUNG AND OLD,
GREATEST ALL-STAR INDOOR CIRCUS

- TERRELL JACOBS WITH TWO OF HIS 14 WILD ANIMALS DISPLAY ONE
- Capt. Joe Basiles Famous Big Top Band DISPLAY TWO
- Gautier's Excess Baggage Dog Comedy Act DISPLAY THREE
- Gene Randow World Famous Production Clown DISPLAY FOUR
- Lolo and Lita Whirlwind Comedy Act DISPLAY FIVE
- The Marvels Sensational Teeterboard Artists DISPLAY SIX
- Les Arrigonis Sensational Troupe Act DISPLAY SEVEN
- Brick Brothers and Mr. Murphy Outstanding Comedy Trampoline Stars DISPLAY EIGHT
- Terrell Jacobs Baby Elephant Performing Baby Elephant DISPLAY NINE
- Ranger Joe Famous T.V. Cowboy with Topaz DISPLAY TEN
- Terrell Jacobs Internationally Famous Wild Animal Act DISPLAY ELEVEN
- Willie West and McGinty Blundering Home Builders

WORCESTER AUDITORIUM
16 COMPLETE SHOWS
Sunday 1:30-5
Mon., Tues., Wed., Thurs. 3:45-8
Fri., Sat. 3:45-7-10

Conducted For Benefit Of
ALETHEIA GROTTO CEREBRAL PALSY CLINIC
Mammoth Midway
FEATURING
Games of Skill — Pitchmen
Rides — Demonstrators
CIRCUS HEADQUARTERS
49 Main St., Worcester
RESERVED SEATS NOW ON SALE
Dial 7-7448

Radio Žinios

Lietuvių Radio Korp. radio programa ateinanti sekmadieny, per stotį WBMS, 10.0 kilocycles (netali WBS stoties) 12:00 iki 12:30 val. per pietus bus sekanti:

- 1—Muzika.
- 2—Dainos.
- 3—Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais, malonėkt rašyti radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū. **Steponas Minkus**

RELIABLE RADIO SHOP

750 MAIN GATVĖS
Tel. 6-1176

Worcester, Mass.

— Nepaprastas Pardavimas —
RCA - Motorola - Zenith
Sylvania

Sutaupykite iki \$150.00

Televizijos Setai

Dirbtuvės Išlavinti Ekspertai
Įtaiso Antenas, Pataiso
Televizijos Aparatus

MAC'S Brake Service

Chas. McCarthy, Prop.
Automobilių Taisymas
Starter - Generator
Electriai Service

97 MILLBURY ST.

Tel. 6-0140

prieš Vernon Drug Co.
Worcester, Mass.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTEI ARTEJANT

Kaip praityje, taip ir šiemet Worcesteryje ruošiamasi minėti Vasario 16 dieną — Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo sukaktis. Tam pradėta ruošti iš anksto Lietuvai Remti Dr-jos I skyriaus iniciatyva sušaukiant organizacijų pasitarimą, kuris įvyks 1953 m. gruodžio 19 d. Tame pasitarime nutarta minėjimą rengti 1954 m. vasario 14-tą dieną, Lietuvių Piliiečių Klubo salėje, 12 Vernon g-vės, Lietuvai Remti Dr-jos I skyriaus ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Worcesterio apylinkės vardu. Minėjimui surengti aktyviai talkininkauja šios Worcesterio organizacijos: Amerikos Liet. Tautinės "Sandaros" 16 kuopa, Lithuanian Naturalization ir Social Club, Am. Liet. Tautinės S-gos Worc. skyrius, Liet. Moterų Kubas, Susivienijimo Lietuvių Am. 57 kuopa, Liet. Amer. Karo Veteranų postas, "Birutės" pašalpinė dr-ja, Sv. Jurgis dr-ja, Sv. Kazimiero dr-ja, Sv. Ludviko dr-ja ir Senų Žmonių Pa-bos dr-ja. Tame pačiame susirinkime sudarytas minėjimui rengti komitetas, kurio sudėtis sekanti: pirmininkas — Mr. Žemaitaitis, vice-pirm. J. Kavaliauskas, išdininkas — J. Dvareckas, sekretoriai — J. Bertasius ir J. Palubeckas, fin. sekret. — Pr. Aukštutis ir k-to nariai — M. Weiksnis, J. Šalviejus, J. Matijošaitis ir V. Mitrikas. Minėjimui rengti komitetas savo posėdžiuose jau yra sudaręs

aptykrią minėjimo programą ir aptaręs kitus su tuo susijusius reikalus. Galutinė šventės programa bus paskelbta vėliau. Komitetas savo svarbiausiu tikslu laiko kuo iškilmingiau, darniau ir sėkmingiau paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį ir kuo išpuodingiau prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo darbo. Gyvenimo tikrovė yra parodžiusi, kad paskutiniajam siekiui įgyvendinti — iškovoti Lietuvai Nepriklausomybę be darbo ir pasišventimo reikalinga ir materialinė visuomenės parama. Todėl minėjimui rengti komitetas, turėdamas tai galvoje, nutarė minėjimo progą skelbti aukų rinkimo vaju, kuris tęsis nuo š.m. vasario 1 d. iki kovo mėn. pabaigos. Visos surinktos aukos skiriamos Amerikos Lietuvių Tarybai (ALT), kuri nenuilstamai dirba šioje srityje ir yra atsiekusi puikių pasekmių ypač paskutiniuosiuose metais. Taigi, komitetas ir kreipiasi į visus brolius ir seses lietuvius Worcesteryje ir apylinkėse kviesdamas pagal išgales remti ALTo darbus aukomis ir visais kitais būdais. Komitetui jūsų lietuviškų reikalų atjautimas yra puikiai žinomas ir glbiai vertinamas. Ir šį kartą skaidria viltimi tikimasi, kad Worcesterio lietuviai savo aukomis Tarybos darbus parems tuo pačiu įsijautimu, kaip ir anksčiau. J. P.

Pagerbkie Meno Megėjų Ratelį!

Visiems Worcesterio ir jo apylinkių lietuviams yra gerai žinomas lietuvių Meno Megėjų Ratelis. Daug kartų teko matyti meninius jo pasirodymus. Beveik nė viena tautinė šventė nepraeina be jo pasirodymo. Nueini į šventės minėjimą ir štai matai scenoje išsiriavusį lietuvišką jaunimą, mergaites tautiškais rūbais pasipuokusias. Skambios jų dainos gaivino lietuvių dvasią. Kiek pasigerėjimo. Arba tautiški šokiai. Su kokia energija, kokių užsidegimų jie šokami, kad net žiūrovus užkrečia noras stoti į ratą ir sutrepsėti koki "kubilą" ar "sus-tą".

Visi Meno Megėjų Ratelio nariai su jų nenuilstamu chorvedžiu Z. Snarskiu yra savanoriai, meno mėgėjai ir dirba pasišventę lietuvių tautinio meno labui. Nutraukę poilsui laiką, renkasi į repeticijas, mokosi dainuoti ir tautinių šokių. Už tai ne tik nieko negauna, bet dar iš savo kišenės turi primesti apmokėti jų išrengtų patalpų nuomą.

Sausio 30 d. Lietuvių Piliiečių Klubo salėje rengiamas Ratelio koncertas. Visi Worcesterio lietuviai, vertindami jo lietuvišką darbą, pagerbkie mūsų meno mėgėjus ir gausiai dalyvaukime koncerte. Atsilankydami į koncertą, turėsimę progos jaukliai praleisti laiką ir tuo pačiu paremsime lietuviškos dainos garsintojus bei suteiksime jiems moralį atpildą už jų darbą, vargą ir pasišventimą. Tad visi į Meno Megėjų Ratelio koncertą!

Worcesterio L. M. M. Ratelio Choras, vedamas muz. Zig. Snarskiu

METINIS KONCERTAS

įvyksta:
1954 m. SAUSIO (JAN.) 30 d. 6:30 val. po pietų
Lietuvių Piliiečių Klubo Saleje, 12 Vernon Street

rengia:
Worcesterio L. M. M. Ratelis programoje:
1) L. M. M. Ratelio mišrus choras, vedamas muz. Z. Snarskiu.
2) Tautiniai šokiai, vedami I. Savickaitės.
3) Humoriška—skaityto L. Jokubauskas.

Po programos šokiai — Veiks Bufetas

Bilietų kaina \$1.00 iki \$2.00 — vaikams pusė kainos

L. M. M. RATELIO VALDYBA

GARDNER, MASS.

Kun. Jonas Bakanas
Iškeltas iš Mūsų Kolonijos

Su didžiausiu gailesčiu iš giliausių savų sielos jausmų kolonijos lietuviai katalikai sausio 14 d., 1954 metais, persiskyrė su vikaru kun. J. Bakanu, kurs tapo iškeltas į Greendale parapiją, Our Lady of the Rosary bažnyčią, Worcesterio apylinkė.

Kunigėliui Jonui neteko išgyventi nei poros metų mūsų tarpe tarnaujant airių bažnyčioj, Sacred Heart, prie kurios priguli didelis burelis gerų lietuvių katalikų.

Koks tai buvo didelis džiaugsmas mūsų katalikų tarpe gegužės 5 d., 1952 mt., susilaukus pirmutinį savo tautos kunigėlį, kurio nebuvo iš pat pradžių įsikūrus šioj kolonijai, galima be melo sakyti, kad prabėgo jau suvirš 60 metų.

Ištikrųjų, tai buvo ne kasdieninis atsitikimas, bet naujas lapas mūsų gardneriečių istorijoj, naujas pasiekimas dvasiško peno, naujas subruzdėjimas katalikiškame darbe ir taip šviesus pakilimas saulės su taip maloniai šildančiais spinduliais mūsų žilagalvių senelių tarpe, kurių kalba ir po šiai dienai pasilieka jų tėvelių pirmutine išmokyta kalba, lietuviškai.

Be jokios gėdos jie braukė ašaras su šurkščiom, sumuštom rankom, kurios ridėjo kaip žirniai jau per jų taip suraukšlėtus skruostus vikarui Jonui Bakanui atnašaujant pirmutinės mišias airių bažnyčioj.

Iš jų sielų vėržėsi kaupus džiaugsmas, kad jiems tar nauja vienas iš jų pačių, mūsų tautietis, kurio gylose teka tikrai lietuviškas

kraujas, kuris pažįsta lietuvių, jų reikalus, jų bėdas ir kad dabar bus kas už juos užtaria filosofiskais išdėstimais ir pagaliaus patars jiems įvairiuose gyvenimo reikaluose taip kaip tėvynėje Lietuvoj.

O dabar... ir vėl palikti kaip pustelninkai vieni be dvasiško vado, su didžiausia suirute, nedateklingumu, kurs turės būti kaip įmanant pagerintas ir vėl pasikolinant kunigą iš kaimyns tėj randančios lietuviškos parapijos.

Mat, jau toks kunigo darbas — dirbti tik vien dēlei Dievo — pakol jaunas ir energijos pilnas esi. Bet, tačiau, ir kunigas yra gamtos sutvėrimėlis ir jam rūpi materiališka paspirtis, kad ant senatvės nereiktų taip sunkiai vargti praleidžiant paskutines dienas taip verkmingoj mūsų ašarų pakalnėj. Ir jam nusibosta keliauti iš vienos parapijos į kitą, be jokio nustatymo laiko, taip kad ir vėl greisia kas diena perkelimas į kitą parapiją į kitą vietą. Ir kunigas būdamas žmogumi pradeda galvoti, kad jau ir jis nebeteko jaunystės dienų po taip daugelio, kartais taip keistų perkėlimų, apie savo parapiją, gal neuž ilgo ir jam vėskupas suteiks atlyginimą už toki gausų pasidarbavimą ir suteiks parapiją, pakeliant jį į klebonus.

Mes visi Gardneriečiai linkime greitą ateitį nuo Dievo tokios laimės, kad kunigėlis Jonas įsigytų savo parapiją, o kad paskubintų tokią ateitį mes visi ir visados melsimės ir niekad dos neužmiršime kunigo Bakano, kurs pas mus gyvena ir taip broliškai darba vosi tarp mūsų.

P. Aukštikalnis

Šv. Kazimiero Dr-jos Metinis Bankietas

Šv. Kazimiero draugija rengia metinį bankietą, sekmad. vas. (Feb.) 7-tą, šįmet, 1:30 val po pietų, Liet. Piliiečių Klubo svetainėje. Per metinį susirinkimą, buvo nutarta, kad visi nariai užsimokėtų už vieną tikieta. Tai bus nepaprastas parengimas ir visi nariai ir jų svečiai nepraleiskite progos.

Sykiu reikia pranešti, kad Worcesterio korespondentas rašydamas "Keleivy" sausio 20-tame numery neeisingai parašė, kad Šv. Kazimiero draugija rengiasi mirti ir heliko tik vienas pirmininkas.

Šv. Kazimiero draugijos Valdyba sekanti: Aleksas Žilinskas, pirmininkas; Antanas Bäckunas, vice-pirm.; Stasys Bernatavičius, prot. rašt.; Arthur Ješinskas, fin. rašt.; Pranas Juška, jo pabeigininkas; Jonas Reinikis, išd.; Antanas Kupcas, maršalka. Draugija gerai gyvena ir darbuojasi.

Prieš kelias savaites "Sandaroje" tas pats korespondentas irgi parašė daug neteisingų žinių apie Worcesterio lietuvius. Iš jo korespondencijų gali suprast, kad visi kurie nepriklauso prie jo grupės ne "kosher" ir turi kuo greičiausia galą gauti. Narys

Svečiai Iš Vakarų

Ona (Kureišiūtė) ir Robert Vinkemeyer iš St. Louis, Missouri, sekmadienį, sausio 17-tą, grįžo namon, atlanke savo gimines ir draugus Worcesterį. Ona ir Robert Vinkemeyer aplankė tėvus Marcelę ir Kazimierą Kuraišius, 9 Fairbanks gatvės, taipgi brolius Antaną ir Adomą Kureišius, seserį Elenaį ir švoegerį Stanley Kerbelius, Turnpike Food & Liquor Market, Fayetteville, Mass., savininkus. Juodu atvyko į Worcesterį gruodžio 30-tą dieną. Jau trys metai kaip juodu buvo Worcesterį.

Republikonų Banketas

Šį sekmadienį, sausio 24-tą, Lietuvių Amerikonų Republikonų klubas rengia savo 15-tą metinį banketą, sekmadienį, sausio 24-tą, 1:00 valandą, po pietų, Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje. Visi nariai kviečiami atsilankyti.

Užkviesti svečiai: šerifas William A. Bennett; senatorius Harold D. Lundgren ir kiti. Vincetas J. Vieraitis, Republikonų klubo pirmininkas bus programos perstatytojas.

Kviečiam Worcesterio ir apylinkės lietuvius dalyvauti sykiu. Rengėjai

Metinis Susirinkimas

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Worcesterio apylinkės metinis susirinkimas šaukiamas sausio 31 d. (sekm.) 2 val. p.p., Lietuvių Klube, 12 Vernon St., apatinėj salėj. Dienotvarkė: Pranešimas iš Lietuvių Kongreso Chicagoj, Valdybos ir Revizijos Komisijos rinkimai ir kt. reikalai.

Kovo 29 d. ALP-nės Worcesterio apylinkė rengia 50-ties metų spaudos atgavimo minėjimą su menine programa. Pranešėjų kviečiamas Liet. Enciklopedijos Redakcijos vyr. red. prof. V. Biržiška. Valdyba

Šv. Jurgio Dr-jos Vakarienė

Šv. Jurgio draugija rengia šaunią vakarienę. Vakarienė įvyks sekmad. sausio (Jan.) 31 d., 1954 m., Liet. Ukj Klubo name, 2:30 val. po pietų. Draugija kviečia jus visus, gerbiameji bei gerbiamuosius, rengtis ir atvykti į mūsų parengimą, o nebusite apvilti, nes iš praecties šios draugijos parengimai patys už save liudija, savo gerumu.

W. K. Rengimo Kom. Narys

Pardavimui

1950 Modelio Florence Pečus, Chromp vamzdžių, Asbestos patiesalas, Carborateur, kaip naujas. — \$35.00. John Burda, 176 Perry Ave., Tel. 2-0064, Worcester.

Vieša Padėka

Worc. Moterų Klubui, Birutės Draugijai, Senų žmonių Draugijai, kurios "Amerikos Lietuvio" išdą padidino suteikdamos po \$10. dovaną, naujų metų pradžioje. Tos dovanos įrodo, kad worcesteriečiai atjaučia savo laikraštį ir remia kiek išgali. Šiais metais taipgi, didžiama skaitytojų atnaujina savo prenumeratas į laiką, bet yra ir atsilikusių. "Amerikos Lietuvio" reiškia nuoširdžią padėką už paramą draugijoms ir skaitytojams ir pasižada toliau varyti lietuviško rašto arba spaudos darbą ir patarnauti visiems lietuviams. "Amerikos Lietuvio" jau 47 metus lanko savo skaitytojus ir pradėjo ruošti priėminėjimo 50 metų sukaktuvių, kviesdamas visus rašytojus ir korespondentus į talką.

MILES

Funeral Directors
Holden, Mass.
— Also serving —
Rutland, Princeton, Paxton
Telephones:
Holden 4434 — Worc. 2-4879
24 Hr. Ambulance Service

For-Most Fruit Co.

102-104 WATER ST.
— Wholesale and Retail —
Baskets for All Occasions
our Specialty
Tel. 7-0202 - Worcester, Mass.

KAS YRA DIEVAS?
KAS YRA ŽMOGUS?
KOKIE TURI BŪTI ŽMOGAUS
SANTYKIAI SU DIEVU?

Šiuos klausimus rasi išsamiai svarstomus ir glbiai sprendžiamus dviejų Vilkaviškio seminarijos profesorų: prel. Dr. F. Bartkaus ir kan. Dr. P. Aleksos naujausiame veikle —

DIEVAS IR ŽMOGUS

Didžiulio formato 517 pusl.
Kaina: neįrišta — \$5.00, kietais viršeliais — \$6.50
Užsakymus siųsti:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street - Worcester, Mass.

Mirė

Estelle (Sidlauskas) Bagurskas, 26 Spruce gatvės mirė sausio 14-tą, Sv. Vincento Ligoninėje. Sulaukus apie 20 metų atvyko iš Kauno į Worcesterį ir išgyveno čia 40 metų. Vėlionė priklausė prie Šv. Marijos Vardo, Sv. Onos ir Sv. Pranciškaus draugijų. Vėlionė paliko dukterį ponį Oną Brennan ir sūnų Praną Barguską, taipgi septynis anūkus. Laidotuvės pirmadienio ryte su pamaldomis Šv. Kazimiero bažnyčioje, vėlionė palaidota Šv. Jono kapuose.

Jonas Tatulis, Marianopolio Kolegijos ūkio vedėjas per 23 metus, mirė sausio 19-tą, Sv. Vincento Ligoninėje, po ilgos ligos. Pirmiau jis gyveno Worcesterį ir priklausė prie Šv. Jurgio draugijos, taipgi dalyvauso visuose Lietuvos rėmimo veikuose.

Vėlionis paliko žmoną Uršulę (Tribandis) Tatulienę, ir seserį Pauliną Blaveckienę. Laidotuvės įvyko sausio 22-tą, iš Dirsos laidotuvių koplyčios, į Šv. Kazimiero bažnyčią, kur atlaikytos gedulingos pamaldos. Vėlionis palaidotas Šv. Jono kapuose.

Jonas Sutkus, sulaukęs 60 metų, išgyvenęs Worcesterį apie 40 metų mirė sausio 20-tą, Miesto Ligoninėje. Jo žmona buvo Julė (Vaitkus) Sutkienė. Vėlionis paliko tris sūnus, Algirdą, Worcesterį; Joną, Paryžių, Prancūzijoj; ir Albertą Sutkų, Jersey City, N. J.; dukterį Aleksandriją Sutton, Fitchburge ir keturius anūkus. Laidotuvės įvyko šeštadienį, 11-tą val. ryto iš Dirsos Laidotvių Koplyčios, į Vilties kapus.